

135 ГОДИНИ ОТ ОСНОВАВАНЕТО НА БЪЛГАРСКАТА СТАТИСТИКА

СТАТИСТИКА И БИЗНЕС

Съвместна инициатива на Териториалното статистическо бюро – Шумен и Професионалната гимназия по икономика – Шумен, по повод 135-та годишнина от основаването на българската статистика

Годишнината от основаването на българската статистика бе повод за поредна съвместна инициатива на ТСБ – Шумен и учениците от 11-ти клас на Професионалната гимназия по икономика – Шумен, изучаващи предмета „статистика“, преподаван от г-жа Ирина Илиева. Модератор от страна на ТСБ – Шумен бе г-жа Росица Стоймерова – главен експерт. За целта, ТСБ – Шумен разработи анкетна карта „Бизнес наблюдение“, попълнена от 98 бъдещи икономисти.

Начинанието стартира с посещение в гимназията на Росица Методиева и Милена Узунова, служители на ТСБ – Шумен, които се срещнаха с учениците, представиха анкетната карта и ги информираха за предстоящия статистически празник и дейността на институцията. Подготвеният въпросник е попълнен в час по статистика, а избраната тема свързва теорията, както със статистическата практика (провеждането на анкетни изследвания сред респондентите), така и с учебната практика, организирана от гимназията.

В ПГИ – Шумен младите хора са ангажирани в учебно-тренировъчни фирми (УТФ). Учебното предприятие е модел на реално предприятие, в което те се обучават в условия, близки до обичайните и тренират умения за практическото приложение на получените знания.

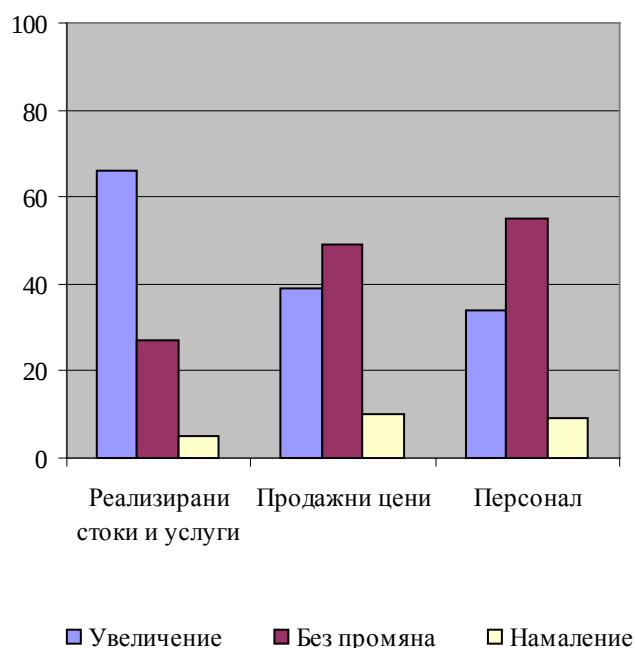
УТФ, подготвя младежите и девойките за реалния бизнес, а предметът на дейност на всяка фирма е от различна сфера на икономическа дейност. Близко 28% от учениците практикуват в предприятия от сферата на услугите – туризъм, строителство, хотелиерство, вътрешен дизайн, детски център а около 20% – в търговията на едро и дребно. На младите хора е предоставена възможност да изпълняват функциите предимно на експерти по маркетинг и реклама, продажби, човешки ресурси и счетоводство, като 10 от тях са и управители на фирми.

Статистическата анкетна карта позволи на учениците да влязат в ролята на мениджъри на стопанските предприятия, в които са ангажирани и – на основата на познанията, които получават стажувайки, да оценят актуалната бизнес ситуация на фирмата. Оценките са по-скоро оптимистични. Близко 84% от анкетираните определят бизнес състоянието на УТФ, в която се трудят, като добро, 13.3% – като задоволително и едва 3.1%, като лошо. Конкуренцията в съответния бранш се приема за „нормална“ от всеки втори мениджър – ученик (52.0% от отговорилите), за „висока“ – от 38.8% и за „ниска“ – от 9.2%.

Бъдещите икономисти са достатъчно добре ориентирани за факторите, затрудняващи дейността на бизнеса. Определените от тях три основни пречки – несигурна икономическа среда, конкуренция в бранша, и недостатъчно търсене, кореспондират с тези, посочени в изследването на бизнес климата, провеждано ежесмесечно от НСИ.

Очакванията на учениците относно продажбите, които ще реализират УТФ през следващите три месеца, са благоприятни (Фиг. 1).

Фиг. 1. Очаквания на учениците от Професионална гимназия по икономика – Шумен за бизнес климата в учебно тренировъчните фирми през следващите 3 месеца

Изразяват се резерви по отношение намалението на продажните цени на предлаганите стоки и услуги, като нагласите се разпределят основно в две категории: „без промяна“ и „увеличение“. Анкетираниите не предвиждат сериозни съкращения на персонал.

Младите хора свързват мотивацията за постигането на по-добри производствени резултати с няколко основни фактора: високи заплати, повишаване на професионалната квалификация, чрез поемане на разходите от работодателя, допълнителен платен отпуск и периодично изплащане на бонуси. За положените от самите тях усилия, работейки в УТФ, те очакват брутна месечна заплата в границите: до 600 лв. – 7.1% от анкетираниите, от 601 до 1 000 лв. (40.8%), от 1001 до 1 500 лв. (32.7%), от 1 501 до 2 000 лв. (5.1%) и над 2 000 лв. (14.3%).